

پای صحبت تهیه کنندگان فیلم‌هایی که شانس اکران کمتری دارند

جنگ آخر جنگ اکران

حمیدرضا عظیمی | سال ۱۳۹۶ رویه پایان است و سینمای ایران، هنوز در تسویبات اکران به خودش می‌پیچد، اکرانی که حرف و حدیث‌های زیادی هم داشت و حتی موضوعات مربوط به آن تا مرحله گل گرفتار شورای صنفی نمایش هم پیش رفت. با این حال، موضوعات مربوط به اکران بعید است به این زودی‌ها تمام شود. دلیل خیلی ساده‌ای هم دارد، چون ظرفیت سینماها در این بوم، ظرفیتی مشخص است و تعداد فیلم‌ها هم نسبت به این ظرفیت زیاد، به همین دلیل همیشه تعدادی از فیلم‌ها، خارج از صفا اکران باقی می‌ماند. البته برخی از آنها که خوش شانس هستند، ممکن است چند وقتی در صفا بمانند و حتی دیده شده برخی از فیلم‌ها چند سال بعد از ساخت، نوبت اکران شان (اگر این اصطلاح درست باشد) فرا رسیده، اما آنها که بدشانس ترند، هیچ وقت رنگ پرده نقره‌ای را نمی‌بینند. هر چند برخی از اهالی سینما معتقدند آنها که رنگ پرده نقره‌ای را نمی‌بینند، به این دلیل است که از اساس نباید دیده شوند، نه فیلم‌شان فیلمی است که اندازه‌های فیلم حرفه‌ای را داشته باشد و نه عوامل شان، عوامل حرفه‌ای هستند که شش‌ه‌های حضور در این بازار مکاره را بلد باشند. در این میان یکی از کارگردان‌ها که می‌خواست این بخش از حرف‌هایش نقل قول او را نباشد، می‌گفت: من بارها دیده‌ام پدری، منظرش را فروخته و سرمایه‌گذاری کرده تا فرزندش فیلم‌ساز شود، بعد هم فیلم اکران نمی‌شود و عملاً این سرمایه می‌سوزد. این شیوه بسیار خطرناک است، به این دلیل که وقتی هزینه‌ها شده و فیلمی ساخته می‌شود، اصلاً به معنای نیست که سیستم مجبور است آن را اکران کند. اگر به آقای حیدریان بگویید که من فلان قدر خرج کردم و فیلم ساختم، پاسخش روشن و مشخص است، می‌گوید مگر زمانی که خواستی فیلم بسازی و هزینه کنی به من گفتی که حالا می‌گویی باید فیلم اکران شود.

درباره هزینه فیلم دروغ می‌گویند

حبیب اسماعیلی | تهیه‌کننده «خرگوش» | فیلم خرگوش قرار است در اکران نوروزی روی پرده سینما بیرون آید. این فیلم سال گذشته ساخته شده و فیلم پربازتری هم هست و مناسب اکران نوروزی است. قرار نیست از فیلم خودمان تعریف کنیم، اما تمام شرایط اکران نوروزی را دارد و سعی ما هم این بوده تا بتوانیم فیلم را در این زمان به نمایش درآوریم. این راه باید ذکر کرد که معمولاً پشت‌سر فیلم‌هایی که اکران نوروزی را به دست می‌آورند، حرف و حدیث‌هایی وجود دارد و به‌طور معمول آنها را به فیلم‌شان شانس اکران را به دست نمی‌آورند؛ این طور گمان می‌کنند یا حرف می‌زنند که گویا هزارویک ارتباط وجود داشته و افراد موفق در بدست آوردن اکران نوروزی شده‌اند، لاف‌ها من دربار فیلم خودم عرض می‌کنم که این طور نیست و فیلمی که تمام ویژگی‌های اکران نوروزی را داشته، به‌درستی در این زمان اکران خواهد شد. چون اگر فیلم ویژگی‌های مورد نظر را نداشته باشد، سینماگران قبول نمی‌کنند که پای قرار داد اکران فیلم را امضا کنند. سوالی درباره هزینه فیلم پرسیده شد که این سوال از اساس، سوال خوبی نیست، چون باید مثل دیگران درباره هزینه فیلم، دروغ بگوییم، برای همین درباره‌اش حرف نمی‌زنیم.

با این حال، برخی از اهالی سینما که اعتقاد دارند فیلم‌های شان حرفه‌ای هم ساخته شده، شانس اکران پیدا نمی‌کنند. همین چندی پیش بود که در «شهرود» با یکی دوفتر از آنها یکی که فیلم‌شان شانس کمتری برای اکران دارند، صحبت کردیم. در یک نمونه محمود غفری، کارگردان فیلم «سهیلا شماره ۱۷» می‌گفت: عملاً پول مان را دور انداخته‌ایم و هیچ کاری هم از ما بر نمی‌آید و باید منتظر یک تغییر بزرگ باشیم تا فیلم اکران پیدا کند، چون تغییرات کوچک درد ما را دوا نمی‌کند. هادی انباردار، تهیه‌کننده «ماه گرفتگی» هم می‌گفت: فعلاً سرگردان هستیم، اما قول‌هایی داده شده است. به هر روی فیلم‌هایی که سال ۹۵ ساخته شده و اکران‌شان به سال ۹۷ انتقال پیدا می‌کند، شانس کمتری برای اکران دارند. در این میان لیستی وجود دارد که بدشانس فیلم‌های فراری، کویلا، ماه گرفتگی، بن‌بست و توق، پشت دیوار سکوت، خرگوش، ترومای سرخ، چراغ‌های ناتمام، سوفی و دیوانه، نیمکت، سهیلا شماره ۱۷ و یادم تو را فراموش در لیست اکران نشده‌ها قرار داشتند (و چند فیلم دیگر). فراری در اکران نوروزی جای گرفته و خبرهایی هم درباره یکی دو فیلم دیگر شنیده می‌شود. درباره خرگوش هم گفته شد در نوروز اکران خواهد شد، اما تهیه‌کننده این فیلم می‌گوید هنوز موضوع قطعی نیست. به همین دلیل با برخی از کارگردانان و تهیه‌کنندگان این فیلم‌ها به گفت‌وگو نشستیم و از آنها درباره هزینه فیلم و تصمیم‌شان از اکران فیلم‌شان، صحبت کرده‌ایم. نکته مشترک بین همه این است که از هزینه واقعی فیلم حرف نمی‌زنند و آن را محرمانه می‌دانند (!!!) و این یعنی شفافیتی در سینمای ما وجود ندارد. نکته دیگر این که به اعتقاد اهالی سینما از زمان ساخت فیلم تا مرحله اکران باید جنگید و مبارزه کرد تا یک فیلم ساخته شود و گویا جنگ آخر هم جنگ اکران است.

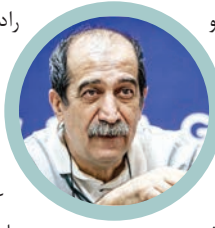
شهرود | بحث معضل اکران، درباره فیلم‌هایی است که در سال ۹۵ ساخته شده و قرار بوده در سال ۹۶ اکران بشود اما تا این لحظه، نوبت به آنها نرسیده است. سوال از تهیه‌کنندگان یا کارگردان‌ها این بوده که اگر فیلم‌تان اکران نشود، چه تصمیمی خواهید گرفت. پاسخ بیشتر آنها این است که به اکران فیلم در سال ۹۷ امیدوارند و تلاش می‌کنند فیلم‌شان اکران شود و اسماعیل میهن‌دوست کارگردان فیلم ترومای سرخ نیز، به سوالات «شهرود» پاسخ داده است. او در پاسخ به این که اگر فیلم یک‌صد اکران نشود، چه خواهید کرد، می‌گوید که این سوال را باید از مسئولان پرسید و سوالی است که خودم هم دنبال پاسخش می‌گردم و باید از آنها پرسید و از هزینه فیلمش را متوسط اعلام کرد و به سوالات دیگر درباره وضع اکران پاسخ داده آنچه در ادامه می‌آید، محصول گفت‌وگوی «شهرود» با کارگردان ترومای سرخ است:

• **ترومای سرخ اکران نشده و به نظر می‌رسد این احتمال وجود دارد که شانس اکران آن کم شده است. نظر تان چیست و چه اقدامی برای اکران فیلم انجام داده‌اید؟**

از ابتدایی که من با بخش‌کننده فیلم صحبت کردم، توافق‌مان این بود که با توجه به سهمیه‌ای که شوروی صنفی اکران برای بخش‌کننده در نظر گرفته، این که چند فیلم می‌تواند بخش‌کننده، توافق شد که فیلم را همسال بخش‌کننده و قرار بر اکران در سال ۹۷ بود. یعنی این نبود که ما مادام برویم و پیگیری کنیم و اکران به ما نرسد، هر چند آن اوایل خواستیم برویم سید و زبیر را بگذاریم، اما بعد چون قصد نداشتیم که اکران کنیم، گفتیم بهتر است سید و زبیر را هم در صف نگذاریم. موضوع دیگر این است که این موضوع اظهار من الشمس است که تناسب سانس‌ها، گروه‌های اکران با تعداد فیلم‌ها متعادل نیست. طبیعی است ترافیکی ایجاد شود و این که تصور کنیم همه فیلم‌ها در همان سال اکران می‌شود، تصور درستی نیست. البته این را می‌پذیرم تبعیض‌هایی وجود دارد که برخی از مواقع روشن نیست که چرا برخی از فیلم‌ها به محض این که ساخته می‌شوند، روی پرده

پای صحبت اسماعیل میهن‌دوست کارگردان ترومای سرخ درباره وضع اکران

تا وقتی سینماگران با هم توافق نکنند وضع اکران همین است

می‌روند، اما اگر لانگ‌شاتنی نگاه کنیم، با توجه به وجود گروه‌ها و مدت اکران و روی پرده بودن فیلم‌ها، نهایت به حدی از تعداد فیلم‌ها می‌رسیم که اگر تولید از آن تعداد بیشتر باشد، هر کاری کنیم، برخی از فیلم‌ها از دایره اکران عقبی می‌افتند و به سال بعد می‌افتند.

وضع اکران از ابتدای طور بود؟

یک دوره بعد از انقلاب سیاست‌های اکران سهمیه‌بندی بود و از ابتدا معلوم بود سهمیه‌بندی می‌کردند که فلان فیلم ساخته می‌شود و می‌رفت در نوبت اکران و از همان موقع می‌دانستید چه ماهی فیلم‌تان اکران خواهد شد.

پس از آنکه سینماگران با هم توافق نکنند، وضع اکران همین است که در نوبت اکران و از همان موقع می‌دانستید چه ماهی فیلم‌تان اکران خواهد شد.

یک راهش همین اکران کویپی است که عرض کردم، یک راه هم این بود که سینماگران وجود دارد که سازگار دقیق می‌مانند. برای همین گاهی اوقات صدای تهیه‌کنندگان درمی‌آید. برخی براین باورند که باید عرضه و تقاضا تعیین کنند باشد. برخی معتقدند سینماگران به عنوان کسی که صاحب سینماست، تعیین‌کننده باشد. آنها را می‌گوید: هر وقت هنری دارند هم، به هر حال این وضع را بر نمی‌تابند که فیلم را به عنوان یک محصول صرفاً مصرفی در نظر بگیریم که خود همساز بهار در نظر بگیرد. کلام محصول را انتخاب کند و در معاز هاش بگذارد. برخی هم این سعه‌صدر دارند و از منظر اقتصادی هم نگاه می‌کنند و معتقدند سوپرمارکت‌شان باید انواع و اقسام کالا داشته باشد و چه برای مصرف‌کننده‌ها و چه برای آنها. به گونه‌های مختلف کم‌دی و اکشن یا از زشی و همه انواع دیگر لیستی دارند و می‌آورند که هر مشتری بسته به سلیقه خودش، امکان انتخاب

داشته باشد اما عموماً اگر سینمای ایران را به‌عنوان یک سوپرمارکت بزرگ در نظر بگیریم، متأسفانه سازگار خیلی درست و اصولی وجود ندارد و از یک طرف نگاه‌های افراطی که فیلم‌ها را صرفاً به عنوان یک کالای مصرفی و اینترنتی در نظر می‌گیرند که اندیشه‌های در آن وجود ندارد و یک نگاه سرمایه‌ای هم وجود دارد که سینما را صرفاً وسیله‌ای برای سودجویی در نظر می‌گیرد. منظر من هم از نگاه افراطی اشکال دارد و این که تصور کنند هر فیلمی مثل دوران کویپی که احياناً مخاطب آنچنان ندارد (که از همان ابتدا که ساخته می‌شود، برای سازندگان هم مشخص است) باید اکران شود و هم فیلم‌هایی که صرفاً مخاطب خاص و فرحیه‌خند دارند.

• **این میان اکران هنر و تجربه هم وجود دارد، این اکران‌ها چه کمکی به کاهش ترافیکی می‌کنند؟**

برخی فیلم‌ها از جهت رویکرد هنری، تجربی هستند و باید جایی اکران می‌شدند این خیلی طبیعی است و هر کت بسیار درستی بود. هر چند در مقاطعی، به انحراف کشیده شد اما چون جنبش‌های است و امکانی برای اکران این گروه‌ها فیلم‌ها ایجاد کرده است، این گزینه برای فیلم‌های هنری به عنوان حداقلی تأمین شده اما کم‌کم به تدریج اکران خیلی، حداقلی شده است. فیلم‌ها ترومای سرخ را که ساختم، جنس مخاطبش، به نوعی (نه کامل) به سمت مخاطبان فیلم‌های هنری داشته‌باشند، هر چند به‌طور کامل این طور نیست، اما از منظر اقتصادی وضع درست نیست. به همین دلیل هم استقبال چندانی از آن نمی‌شود.

مجید اوچی | تهیه‌کننده نیمکت

فیلم‌ها اصلاحیه عمدی می‌خورند تا موج ایجاد کنند و بفروشند

کرده‌ام و از حدود یک میلیارد تومان که هزینه شده حتی به اندازه یک پوست تخمه هم کمک نگر فتم و حتی اسپانسر هم نداشتیم، اما این پول بیش از یکسال است که خوابیده است. سوال این است که این فیلم‌ها اکران می‌شوند؟

عرض من این است که خوب است ارشاد به‌عنوان متولی سینما از سینمای مستقل حمایت کند. به‌ویژه از فیلم‌های مستقل که هم‌اکنون در سرمایه شخصی هزینه شده و والا باید بنشینند و ببینند کی اکران می‌شود. موضوع این است که فیلم‌هایی که سال گذشته ساخته شده و باید اسمال اکران می‌شد، تمام شده و حالا فیلم‌های اسمال هم اضافه خواهد شد و وضع بدتر می‌شود. بالاخره باید نظامی وجود داشته باشد. البته طبق آنچه گفته شد شاید این فیلم اردیبهشت سال آینده اکران شود، اما من نمی‌دانم که یک فیلم مستقل اجتماعی که به هیچ‌کس فحش نمی‌زند، در زمانه ما پررنگ‌ترین نمایش را بدون یک فریم اصلاحی گرفته‌ایم و به نظر می‌رسد ارشاد باید نظامی بود. این وضع به‌دست‌کم برای اکران سال بعد اولویت ایجاد شود تا فیلم‌هایی که از قبل مانده‌اند در اکران اولویت داشته باشند. متأسفانه این در سینمای ایران مرد شده که برخی صحنه‌هایی را می‌سازند که بعد فیلم اصلاحیه بخورد و موجی ایجاد کنند که در زمان اکران با تبلیغات بتوانند فیلم را در کانون توجه قرار دهند. ما هم اینها را می‌دانستیم و می‌توانستیم از این اقدامات اجتناب دهیم، اما واقعیت این است که نمی‌خواستیم این‌طور کار کنیم.

مهدی گرم‌پور - کارگردان و تهیه‌کننده سوفی و دیوانه

سوفی و دیوانه منتظر ماند تا به هر قیمت اکران نشود

موضوع اکران موضوعی است که همیشه درباره آن حرف و حدیث وجود داشته است. در سراسر این موضوع اگر هم مشکلی وجود داشته باشد که دارد، به این زودی‌ها بعید است مشکلات حل نشود، اما باید توجه داشته باشیم شرایط طوری است که همیشه تعدادی از فیلم‌ها از دایره اکران بیرون می‌مانند و برخی از فیلم‌ها هم که گمان می‌شود اکران نمی‌شوند، شرایط طوری پیش می‌رود که اکران می‌شوند، به این دلیل که عوامل‌شان می‌دانند دارند چه کار می‌کنند. فراری را ببینید یک‌سال منتظر ماند و الان اکران خیلی خوب عبور گرفته است. سوفی و دیوانه هم از دست‌نخورده‌ها نیست و اکران می‌شود. اما منتظر ماندیم تا این فیلم تحت شرایط اکران نشود، به این دلیل که پروژه نمایش درامی می‌توانستیم پیش از این فیلم را اکران کنیم، اما این که قرار باشد به هر شرایطی تن دهیم، چون فیلم درستی روی پرده برود، این طور نیست. موضوع مهمی که باید به آن توجه داشت این است که تهیه‌کننده فیلم باید قبل از ساخت فیلم، فکر اکران را کرده باشد. اکران شدن برای فیلم‌های حرفه‌ای، موضوعی نیست که نگران‌کننده بوده و قرار باشد تهیه‌کننده باید هزینه‌های خرج کند و بعد با اکران نشدن فیلم، همه از هزینه‌ها از بین برود. این اصلاً موضوعی نیست که برای فیلم‌های حرفه‌ای اتفاق بیفتد. در دنیا هم همین است. من شخصاً فیلم حرفه‌ای را نمی‌شناسم که پشت

حمید کاوبانی | کارگردان بن‌بست و توق

فیلم‌هایی اکران نمی‌شوند که شگفت‌خورده هستند

فیلم بن‌بست و توق، پروانه نمایش دارد و ما دنبال شرایط مناسب برای اکران این فیلم بودیم. به این دلیل که ما مادام برویم و پیگیری کنیم و اکران به ما نرسد، هر چند آن اوایل خواستیم برویم سید و زبیر را بگذاریم، اما بعد چون قصد نداشتیم که اکران کنیم، گفتیم بهتر است سید و زبیر را هم در صف نگذاریم. موضوع دیگر این است که این موضوع اظهار من الشمس است که تناسب سانس‌ها، گروه‌های اکران با تعداد فیلم‌ها متعادل نیست. طبیعی است ترافیکی ایجاد شود و این که تصور کنیم همه فیلم‌ها در همان سال اکران می‌شود، تصور درستی نیست. البته این را می‌پذیرم تبعیض‌هایی وجود دارد که برخی از مواقع روشن نیست که چرا برخی از فیلم‌ها به محض این که ساخته می‌شوند، روی پرده

بن‌بست و توق (نه به این دلیل که من سازنده آن هستم) با توجه به واکنش‌هایی که از برخی کارشناسان و مشاوران و بخش‌کننده فیلم گرفتیم، با بخش عمده از فیلم‌هایی که چه در سال گذشته و چه اسمال ساخته شده‌اند، قابل رقابت است و قطعاً شرایط مناسب اکران را که پیدا کند، اکران خواهد شد و این که شکل روایت در این فیلم متفاوت با فیلم‌های دیگر است، اما مهم این است که به دلیل همین تفاوت در روایت، جذابیت‌های بیشتری پیدا کند و در حین گمان این است همه چیز